nota

TER ONDERTEKENING
Aan: MOCW

Media en Creatieve Industrie

Van
Persoonsgegeven
Persoonsgegeven

Datum
10 april 2026

Referentie
63286172

Bijlagen
Antwoorden Kamervragen

Beantwoording Kamervragen Bosma (PVV) over film NPO

Aanleiding

Op 7 april heeft het lid Bosma (PVV) schriftelijke vragen gesteld over het bericht dat de NPO later dit jaar enkel de gekuiste versie van de film Land van Johan wil uitzenden. Hierbij ontvangt u de conceptbeantwoording.

Geadviseerd besluit

Als u akkoord bent met de beantwoording vragen we u de aanbiedingsbrief te ondertekenen.

Toelichting

In de Kamervragen wordt verwezen naar onderstaande tweet. Daarnaast verscheen een artikel in het Dagblad van het Noorden.

Eddy Terstall: 'Een pistool mag wel, een geslachtsdeel niet'

PEPIJN VAN DEN BRINK

De film *Land van Johan*, een tijdsbeeld van de jaren 70, zou te veel onnodig bloot en te veel voetbal bevatten en daardoor te zeer op mannen zijn gericht.

Om deze redenen wilde de publieke omroep de film alleen uitzenden als daarvan een 'gekuiste versie' zou komen, zegt regisseur Eddy Terstall. Volgens Omroep Max-voorzitter Jan Slagter is van censuur geen sprake en is het schrappen van 'niet-functionele blootshots' slechts een consequentie van het verzoek om de film in te korten.

Land van Johan geeft een tijdbeeld van het Nederland van de jaren 70, de hippietijd. Om zijn film door Omroep Max uitgezonden te krijgen bij de NPO, heeft Terstall er 18 minuten moeten uitknippen. De helft was 'onnodig' bloot. „Onder meer driekwart van het naakt is eruit, net als een hoop geklets over voetbal."

Terstall deed dat snijden met tegenzin, maar hij kan het zich niet veroorloven nee te zeggen. „Anders loopt de producent drie ton mis." Zelf houdt hij sowieso bijna niets over aan de films die hij maakt: „In dertig jaar tijd heb ik hooguit 300.000 euro verdiend. Soms werk ik een jaar lang voor slechts een paar duizend euro. Inmiddels kan ik mijn huur en gas en licht niet eens meer betalen."

Wat na het knipwerk overblijft, is een bravere versie van de film van 90 minuten, de maximale lengte die *Land van Johan* volgens Terstall van Omroep Max mocht hebben. „Het is een teken des tijds", zegt Terstall over de groeiende preutsheid. Hij ziet dat als een gevolg van de verameri-kanisering van de Nederlandse film en tv, de islamisering en het wokisme. Met de verameri-kanisering doelt hij bijvoorbeeld op het taboe verklaren van het naakte bovenlichaam.

Ook recensenten vielen over het vele naakt, dat in *Land van Johan* te zien is. „Recensenten met zij/haar in hun bio", verduidelijkt Terstall. „Die hadden het over een 'te mannelijke blik', en dat de film 'vrouwonvriendelijk' zou zijn en bovendien nationalistisch – omdat bij het voetbal het Nederlandse volkslied klonk."

Terstall toerde met zijn film door het land en hem viel één ding op: „Buiten de Randstad nam niémand ergens aanstoot aan. De film gaat over de hippietijd. In die tijd lagen vrouwen topless op het strand. Dus als je daarover een film maakt, dan ga ik ze niet heel gekunsteld een topje aantrekken."

Zijn film is, zonder dat die oorspronkelijk zo bedoeld was, een soort pamflet geworden, beseft Terstall. „Een pistool mag wél, een geslachtsdeel niét in beeld. Dat is aan de marsmannetjes niet uit te leggen. *Turks Fruit* en *Simon* zouden in deze tijd ook niet meer kunnen", vermoedt Terstall, die zich zorgen maakt om die verpreutsing. „Het is dodelijk voor de kunst. Hoe preutser een samenleving, hoe gevaarlijker het is voor vrouwen en homo's. En hoe totalitairder een land."

'In de hippietijd lagen vrouwen topless op het strand'

Jan Slagter noemt het 'onjuist' wat Terstall zegt. „Er is op geen enkele manier censuur gepleegd, niet door de NPO, niet door de producent, niet door Omroep Max. Er is van tevoren duidelijk afgesproken tussen Max en de producent dat de film op tv 90 minuten wordt. Dus we moeten de film inkorten. De hermontage doet verder niets af aan de inhoud en kwaliteit van de film."

Een woordvoerder van de NPO laat weten dat er voor de lengte vanuit de NPO geen restricties gelden. Op de vraag waarom de film dan tóch ingekort moest worden, zegt Slagter: „Wij vinden 90 minuten voor deze film een geschikte lengte. Consequentie is dat een paar niet-functionele blootshots zullen sneuvelen. Er blijft nog genoeg naakt over."

***Land van Johan* is vanaf 22 april te huren via Pathé Thuis. Wanneer de ingekorte versie op tv komt, is nog niet bekend.**